วัดประยุรวงศาวาสฯ คว้ารางวัล'ยูเนสโก'

โครงการอนุรักษ์เจดีย์พระประธาน วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร คว้ารางวัลชนะเลิศยอดเยี่ยมประกวดอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมระดับภูมิภาคปี 2556 ของยูเนสโก มาครอง (อ่านต่อหน้า 12)

ต่อจากหน้า 1

วัดประยุรฯ

เมื่อวันที่ 4 กันยายน ผู้สื่อข่าวรายงานว่า องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ประจำประเทศไทย แจ้งว่า ยูเนสโกได้ประกาศผลการประกวดโครงการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ประจำปี 2556 เพื่อยกย่องบุคคลและองค์กรภาคเอกชน หรือโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการบูรณะปฏิสังขรณ์อาคารและสิ่งก่อสร้างที่เป็นมรดกอันทรงคุณค่าในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยในปี 2556 มีการส่งเข้าประกวดในโครงการดังกล่าวกว่า 47 โครงการ จาก 16 ประเทศ ผลปรากฏว่าโครงการอนุรักษ์เจดีย์พระประธานของวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร กรุงเทพมหานคร ของประเทศไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยม อันดับ 1 หรือ Award of Excellence ด้วยเหตุผลว่ามีการบูรณะปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุมหาเจดีย์และพรินทรเปรียญปริยัติธรรมศาลา ที่สะท้อนความเข้าใจทางเทคนิค และเป็นโครงการอนุรักษ์ที่สร้างความตระหนักในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมในชุมชนรอบข้าง

ขณะที่รางวัลดีเด่น อันดับที่ 2 หรือ Award of Distinction ได้แก่ The Great Serai กรุงคาบูล สาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน Lai Chimney Compound เมืองมุมไบ สาธารณรัฐอินเดีย และ Khaplu Palace เขตปกครองพิเศษกิลกิตบัลติสถาน สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน รางวัลสี

อันดับ 3 หรือ Award of Merit ได้แก่ Maryborough Railway Station รัฐวิคตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย Enjoying Snow Yard กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน Tai O Heritage Hotel เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน Royal Bombay Yacht Club Residential Chambers เมืองมุมไบ สาธารณรัฐอินเดีย Otaki Town Hall เมืองโอตากิ เขตปกครองซิบะ ประเทศญี่ปุ่น และ Duong Lam Village ตำบลซอนเต กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ส่วนรางวัลชมเชย หรือ Honourable Mention ได้แก่ Sail Maker's Shed เมืองบรูม รัฐออสเตรเลียตะวันตก ประเทศออสเตรเลีย และ Lost Bomb Shelter of the Sofitel Legend Metropole Hanoi สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

นายทิม เคอร์ติส ประธานคณะกรรมการตัดสินและหัวหน้าแผนกวัฒนธรรมขององค์การยูเนสโก กรุงเทพมหานคร กล่าวว่า โครงการนี้ได้รับความสนใจกว้างขวางมากขึ้น โดยมีโครงการเข้าร่วมทั้งจากประเทศหมู่เกาะคุกในแปซิฟิกตะวันออกไปจนถึงประเทศสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านในเอเชียกลาง ทั้งนี้คณะกรรมการได้พิจารณารางวัลยอดเยี่ยม อันดับที่ 1 ให้กับเจดีย์พระประธานของวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ประเทศไทย เนื่องจากเห็นว่ามีการบูรณปฏิสังขรณ์เจดีย์พระประธานซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และพรินทรเปรียญปริยัติธรรมศาลา ได้อำนวยรักษาปูชนียสถานที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นของกรุงเทพมหานคร ผสานความศรัทธาทางศาสนากับความท้าทายทางวิศวกรรม

"นอกจากนี้ โครงการได้ส่งเสริมการพัฒนาภูมิปัญญาทางสังคมในย่านกะดีจีน ย่านประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และได้แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจลึกซึ้งในรูปแบบสถาปัตยกรรมเฉพาะตัวของยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นด้วยการเสริมความแข็งแรงให้กับโครงสร้างภายใน ขณะที่ยังคงรูปลักษณ์ภายนอกของเจดีย์ที่ทรุดเอียงนี้ อีกทั้งยังมีการบูรณะซ่อมแซมที่บูรณาการความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และวิถีการก่อสร้างแบบดั้งเดิม ได้สื่อสารขนบโบราณและสุนทรีย์แห่งยุคเก่า ความร่วมมือร่วมใจที่น่ายกย่องระหว่างพระสงฆ์ ผู้เชี่ยวชาญ และชาวบ้าน เป็นประจักษ์พยานถึงความสัมพันธ์อันยั่งยืนระหว่างวัดและชุมชนในการดำรงรักษาพุทธศาสนสถานให้ดำรงอยู่ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของชุมชนตราบจนทุกวันนี้" ประธานคณะกรรมการตัดสินกล่าว

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ส่งโครงการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เข้าร่วมการประกวด และได้รับรางวัลจากองค์การยูเนสโกมาแล้ว จำนวน 9 โครงการ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์วัดสระทอง หมู่บ้านบ้านบัว จ.ขอนแก่น (รางวัลดี ปี 2545) โครงการอนุรักษ์พระราชวังเดิม กรุงเทพมหานคร (รางวัลดี ปี 2547) โครงการอนุรักษ์ตำหนักใหญ่ วังเทเวศร์ กรุงเทพมหานคร (รางวัลชมเชย ปี 2548) โครงการอนุรักษ์ชุมชนอัมพวา จ.สมุทรสงคราม (รางวัลชมเชย ปี 2551) โครงการอนุรักษ์สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จ.ฉะเชิงเทรา (รางวัลชมเชย ปี 2551) โครงการอนุรักษ์วัดปงสนุก จ.ลำปาง (รางวัลดี ปี 2551) โครงการอนุรักษ์ชุมชนสามชุก จ.สุพรรณบุรี (รางวัลดี ปี 2552) โครงการอนุรักษ์หอพระไตรปิฎกวัดเทพธิดารามวรวิหาร กรุงเทพมหานคร (รางวัลดี ปี 2554) โครงการปรับปรุงพื้นฟูอาคารอนุรักษ์หน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร (รางวัลชมเชย ปี 2554) และ โครงการอนุรักษ์เจดีย์พระประธานของวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร ปี 2556 ถือเป็นรางวัลยอดเยี่ยมโครงการแรกที่ประเทศไทยได้รับ

ด้านพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) เจ้าอาวาสวัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร กล่าวว่า รางวัลที่ได้รับเป็นความร่วมมือที่น่ายกย่องระหว่างพระสงฆ์ ผู้เชี่ยวชาญ และชาวบ้าน เป็นประจักษ์พยานถึงความสัมพันธ์อันยั่งยืนระหว่างวัดและชุมชนในการดำรงพระพุทธศาสนาและพระพุทธศาสนสถานให้อยู่ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของชุมชนตราบจนถึงทุกวันนี้ "ในครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอันดับ 1 ซึ่งเป็นรางวัลเดียวทั้งหมดในเอเชียแปซิฟิก" พระพรหมบัณฑิตกล่าว และว่า เมื่อได้รับรางวัลแล้วจะมีการเฉลิมฉลอง เพราะการให้รางวัลในครั้งนี้เป็นแรงจูงใจให้ที่อื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกได้ทำแบบเดียวกันบ้าง และประกาศเพื่อให้เป็นต้นแบบว่า ได้ทำอย่างไร เทคนิคและวิธีการทั้งหมด และที่สำคัญคือการร่วมกับชุมชน และเป็นความสำเร็จร่วมกันของวัด ชุมชน กรมศิลปากร สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และสมาคมสถาปนิกสยาม โดยเฉพาะสมาคมสถาปนิกสยามจะช่วยเหลือเชื่อมชุมชนและศาสนาอื่นๆ รอบๆ ทำให้มีการประสานสัมพันธ์กัน

นางระเบียบ ธาราศิริ อายุ 68 ปี ชาวบ้านชุมชนวัดประยุรวงศาวาสฯ กล่าวว่า อาศัยอยู่ที่นี่มาตั้งแต่เกิดในปี พ.ศ.2488 มีความปลาบปลื้มและดีใจที่พระบรมธาตุมหาเจดีย์ได้รับรางวัลจากยูเนสโก เหมือนอยู่ได้ร่มโพธิ์ร่มไทรของพระพุทธศาสนา ถ้าไม่มีการบูรณะก็จะโทรมลงไป และในช่วงที่มีการบูรณะชาวบ้านในชุมชนก็ร่วมมือร่วมใจในการบูรณะ ทั้งช่วยกันทำความสะอาดและประชาสัมพันธ์ เวลามีงานที่วัดชาวบ้านก็ต่างออกไปช่วยซึ่งกันและกัน เวลาจะออกจากบ้านจะไหว้ทุกเช้าเย็นจนติดเป็นนิสัยและเป็นวิถีชีวิตประจำวันจนติดตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้